

KRAJOWY SEKRETARIAT Zasobów Naturalnych Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

www.solidarnosc.org.pl/szn

Siedziba: 76-004 Sianów, Trawica 8a

fax. (094) 318 52 28, kom. 600 833 541 -przewodniczący

e-mail zkuszlewicz@wp.pl

NIP: 898-15-61-379

REGON: 930966725

Konto Bankowe: Bank PKO BP I o. w Koszalinie: 45 1020 3017 0000 2902 0168 4216

TRAWICA 2014-10-13

MANIFEST W OBRONIE PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

Puszcza Białowieska jest wielkim skarbem przyrody polskiej, dziedzictwem całego narodu. Należy dołożyć wszelkich starań aby przekazać ją przyszłym pokoleniom w stanie nie gorszym niż obecny a w miarę możliwości nawet w lepszym. Niestety nierozumne działania podejmowane rzekomo dla ochrony puszczy mogą to uniemożliwić.

Ratowanie Puszczy należy zacząć od sprostowania kłamstw leżących u podstaw tych działań. Puszcza Białowieska **nie jest lasem naturalnym**. Jej walory są efektem 600 lat wzorowej koegzystencji przyrody i gospodarki człowieka, prowadzonej głównie przez społeczności lokalne. W jej wyniku aż do XX wieku udało się zachować bezcenne wartości przyrodnicze przy jednoczesnym rozwoju regionalnej wytwórczości opartej o surowce leśne. Tę koegzystencję można by kontynuować z korzyścią dla obu stron.

W XX wieku Puszczy spotkały kataklizmy, które nadszarpnęły poważnie jej zasoby. Była to rabunkowa eksploatacja prowadzona przez okupantów w czasie dwóch wojen światowych oraz w pierwszych latach II Rzeczypospolitej przez obcy kapitał. Temu ostatniemu procederowi w porę położono kres dzięki energicznym działaniom polskich leśników. Niestety pozostały po tych smutnych wydarzeniach blizny na powierzchni około 3/5 obszaru Puszczy, które do dziś nie zostały w pełni zagojone.

Dziś Puszcza dzieli się na dwie części: prawie połowę obszaru obejmuje park narodowy i rezerwaty przyrody, drugą, tę bardziej zniekształconą w przeszłości, lasy gospodarcze zarządzane przez Polskie Gospodarstwo Leśne "Lasy Państwowe". Nikt nie neguje metod ochrony stosowanych w parku narodowym i rezerwach, powołanych głównie dla ochrony procesów naturalnych. Natomiast próba rozciągania takiego podejścia na pozostałe lasy Puszczy musi budzić poważny sprzeciw.

Jakie są najważniejsze zagrożenia przed którymi stoją lasy puszczańskie?

1. Ekspansja niektórych gatunków drzew (głównie graba, brzozy, osiki i leszczyny), która eliminuje dominującą dotychczas w puszczy różnorodność. Może to doprowadzić do zastąpienia dzisiejszego bogactwa gatunkowego przez niemal jednogatunkowe drzewostany, w których cieniu zniknie też większość cennych gatunków roślin z piętra runa i podszytu. Miną setki lat zanim w drodze procesów naturalnych przywrócony zostanie stan pierwotny, przy czym nie ma pewności czy to w ogóle nastąpi.

2. Rozwijający się na masową skalę pojaw kornika drukarza powoduje błyskawiczne zamieranie drzewostanów świerkowych grożąc raptownym zanikaniem tego gatunku drzewa w Puszczy – przez co powstanie wielopokoleniowa luka, a to skutkuje utratą ciągłości trwania wielu gatunków organizmów powiązanych ze świerkiem. Jego powrót to znów sprawa przynajmniej kilkudziesięciu lat. Przynębiające wrażenie robią setki hektarów martwego lasu świerkowego, a zakaz usuwania zaatakowanych drzew uniemożliwia ochronę tych, które jeszcze pozostały przy życiu.

3. Prężnie działające od dawna drobne, głównie rodzinne firmy branży drzewnej nadające specyficzny charakter miejscowej gospodarce i nie kolidujące z potrzebami ochrony zasobów Puszczy zostały w większości zniszczone, gdy w wyniku nierozumnych decyzji drastycznie ograniczono i tak bardzo umiarkowany i nie zagrażający przyrodzie poziom pozyskania drewna.

4. Te same decyzje uniemożliwiły kontynuację rozpoczętych już i wdrożenie planowanych działań hodowlanych, mających na celu naprawienie szkód wyrządzonych Puszczy w okresach rabunkowej eksploatacji. Również niemożliwe jest przeciwdziałanie omówionym wyżej procesom zubażania różnorodności przyrody puszczańskiej.

5. Przytoczone powyżej zmiany w świecie roślinnym spowodują również trudne do oceny straty w świecie zwierząt.

Przedstawionym zagrożeniom można skutecznie przeciwdziałać stosując metody czynnej ochrony Puszczy oparte o wiedzę ekologiczną współczesnego leśnictwa i metody zrównoważonej, proekologicznej gospodarki leśnej, które pozwolą przywrócić stan poprzedni w okresie życia jednego pokolenia lasu.

Niestety, przepisy stanowiące wskazujące jakie działania ochronne można podejmować w Puszczy, zostały stworzone pod wpływem silnie zideologizowanej grupy działaczy ochrony przyrody, wąsko wyspecjalizowanych w różnych dziedzinach biologii, lub bez żadnego przygotowania merytorycznego, którzy nie potrafią ogarnąć wszystkich zależności i wzajemnych uwarunkowań zachodzących w ekosystemach leśnych, oraz przewidzieć dalekosiężnych skutków prowadzonych działań lub ich zaniechania. Przykładem może być fetyszyzacja roli martwych drzew w lesie.

Ogromne straty poniosły społeczności lokalne, traktowane przez wspomnianych wyżej działaczy z trudną do zrozumienia wrogością i arogancją. Ludzie, którzy mogliby utrzymywać się z tradycyjnej na tych terenach działalności i tworzyć na miejscu naturalne środowisko przyjaciół Puszczy emigrują w poszukiwaniu pracy. Miasta i osady w rejonie Puszczy wyludniają się, zanika lokalny folklor.

APELUJEMY DO WSZYSTKICH, KTÓRYM LEŻY NA SERCU LOS PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ, ABY POPARLI DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH WALORÓW GOSPODARCZEJ CZĘŚCI PUSZCZY ORAZ POPRAWIE STANU TYCH OBSZARÓW, KTÓRE ZOSTAŁY ZNISZCZONE W PRZESZŁOŚCI, PRZY JEDNOCZESNYM ZACHOWANIU PRAW I INTERESÓW SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH, KTÓRE NA PRZESTRZENI OSTATNICH 600 LAT ZGODNIE WSPÓŁŻYŁY Z PUSZCZĄ, DZIĘKI CZEMU ZACHOWAŁY SIĘ JEJ WALORY I WARTOŚCI PRZYRODNICZO-KULTUROWE.

PRZEWODNICZĄCY
Krajowego Sekretariatu Zasobów Naturalnych
Ochrony Środowiska i Leśnictwa
Zbigniew Kusztewicz